

[illegible]

PILULE HOLLOWAY

Գարածիկէր, միտէ վէ պաղուսաց խասթալըզարընը էսիւն շիրմի քլիքտէ բազիպի պուրնամանն շուռնէ հապարը, սինիր վէ վիճուտ վէ ֆիքիւր գայիֆլիքիւրինն տախի իլաճ օլուպ, հէր նէֆի սուսի ամէլ ու հարէքէթաշն գալաւ. էսէրլէրն հապէտաւ հթարիլիլըր :

Պու ճալարըն, հիւրէք վէ պէլ իւզլընտէ զաշիլէ ֆաշիտէի թէշտիր վարաըր չէօլէ քի, գաճը թէմփլէտիլլէրի իլէ պէրապէր, հիւրէկ վէ միտէ հ գուզվի վիլլիլլէր վէ հիւրէք պուրնամար, միտէ էքլիլիկի, սաֆրա խասթալըզը, հէլ, վէ պալալընընը սնֆի թափա, միտէի սիւզլէթիլլէր : վէ թէքմիլ վիճուտ պիւ չօք խասթալըզար մաճիպ օլան խասթալըզարտան գուրթուլուպ, սընէթի ելլինն կէիւր, բաշաթլալըր վէ գուզվիլլէրի :

ONGOENT HOLLOWAY

Հիւ պիւր իլաճ, մէքիւր իլաճը կէլէմէլ, պու իլաճն իլինտէ պուրնան պլէշաւ վէ չիֆա վիլլիլի էճոլար, տէրի եարալարընը վէ խասթալըզարընը մուլլազա տնֆի իտէր, վէ էսիկ վէ հէնի չիտիւ ալլըրալ, զապարճը վէ շիշ, պաճաք վէ կէօքիւ ալլըլարը, ազ վազըլմ գալիլլնաւ հիլլէշիլլէր :

Իշ պու թէհայիլիէ չաեան իլաճ, նէլլէնէ, էքալըի կէ վէ ազճիլլէր վէ սալարալ չէֆիլլէթի, վէ հիւրէք օյնամար, վէ հէլ վէ ետիտ տաճաեան զայիլլէ չիֆաւոր օլուտգաւան պաշըա. հէր ճիւս սրբաճա իլլէթիլի տախի տնֆի իտէր :

Հէ քալաւն էլ ղէլ իտէ վիլլէթի լուլալիւ էքալըն կէթի հալըր ուլլաւը ուլ :

Մէշքիւր հազըն գութուսու քաւֆիլլէի էճոլարաւա վէ Տէրխաւաթ թաէ Պազի գարուսուտա Մ. Վ. Գաւալեանըն Ն. Դ մազապաւա 1 ֆորմը 50 սանթիմ, 3 ֆորմը 75 սանթիմ, վէ 6 ֆորմը ա տիլլըր : 2օզ ալազ իսթիլլէիլ, լոտարաւա Օքաթօր Ղըրթարաւա 533 Նիւէրօլ մազապաւաւ սաշիլի օլան Մ. Բըրօֆի սէթը Հիւրէէ միւսաւաթաթ իթիլլէի տիլլէր :

[illegible]

Les annonces pour la France sont exclusivement
reçues à Paris chez M. E. Orain 9 Rue Drouot et les
annonces pour l'Angleterre à Londres chez M. E.
Micoud. 12 St. Peter's Street Islington

ԵՆՔՐ ՈՒՎԵԼԼԵ

Բարիս , Մաթիս , Բլեմի , Բարիս ,
ԵՆՔՆԻ ՄԱԽԻՐԷՔԷՂ

1867 տնէնդի Էքզոպոզիցիոնուտա 15-
ժիած միջկոր նիշանընըն իայընըր վէ 1875
տնէնդի վիշենտ էքսպոզիցիոնուտա առ-
խիւ լինապ աթ միտպետար տիպ իյլմիւ տիր-
հօրեան ախիւ միշնգըն բննկրնտ Ենչի-
միւրդընդ :
Բեամփօնի պէոյիւք նշղարթ լերուն
գասլուլ ոյումուլ տար :
Պուլունուր իթանպոլտա վիլիշ վի-
գումբանանըն թի Տէլլա Ս ւտանըն Կի-
զոխանլէր բրնտ :

10 45	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պիւ- ժիւք-ատա :
ԲԱԶՄԻ ԿԻՒՆԼԻՔԻ ԻՃԱՐԱ ՕՈՒՆԱԼԵՐԻ	
ՍԷՖԵՐԼԵՐ ՕՏԱՆԱՐՏԱՆ ՔԵՕՐԵՒԻՑԵ	
11 50	Պիւլիւք-ատա, Հէյպէլի, Մալթէթ, Բէնտիք
11 30	Բէնտիքէն Գարթալ, Պիւլիւք-ա- տա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գատրէձ
7 18	Բէնտիքէն Գարթալ, Պիւլիւք-ա- տա, Հէյպէլի, Մալթէթ Գատրէձ
9	Պիւլիւք-ատատան Ճագօմօ, Հէյ- պէլի, Պուրկազ, Գընալը :
ՔԵՕՐԵՒԻՑԵՆ ՕՏԱՆԱՐԱ	
1 45	Գատրէձայ Մալթէթ, Հէյպէլի Պիւլիւք-ատա, Գարթալ, Բէնտիք
2 45	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Ճա- գօմօ, Պիւլիւք-ատա :
10	Կընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պիւ- ժիւք-ատա, Գարթալ, Բէնտիք :
11	Մալթէթ, Հէյպէլի, Պիւլիւք-ա- տա :

ԳԱՏՐԷՔԵՕՅ ԹԱՐԻԴԻ

ԵԷՎՄԻՑԵ ԻՇԼԷՑԵՆ ԲԱԶՄԻ ԿԻՒՆԼԻՔԻ ՍԷՖԵՐԼԵՐ			
ԻՒՐԵՒԻՐԻՐ ԳԱՐԵՆԵՐԻՐ		ԳԱՐԵՐԵՐԻՐ ԳԱՐԵՐԵՐԻՐ	
Ս. 8.	Ս. 8.	Ս. 8.	Ս. 8.
11 50	11 50	12	12
12 50	12 50	1	1
1 15	1 15	2	2
2 —	2 —	5	5
2 45	2 45	4	4
3 45	3 45	8	8
5 —	5 —	6	6
8 45	8 15	8	8
9 —	9 —	9	9
9 45	9 45	10	10
10 50	10 50	11	11
11 15	11 15	12	12
12	11 45		

[illegible]

SCHEIDT

Խաղիճիկէ նազըրը Արիֆի բաշա
Հազրէթլէրի, աիւն ախլամ Պէպէթ-
տէ քեպին եալըլարընտա, ոտարու-
ղամ՝ Հազրէթլէրին վէ պիլ ճիւմէ
վիւրէլայի ֆիխամ Հազարաթընա միւ-
քէմմէլ պիլ գիւնաֆէթ քէշիտէ կըլէ-
միշ տիր :

— Կէշէն ճուռա իրթէոի կիւնիւ Եւ-
միշ իսկիէմինտէ դանրդտան չըդար-
իքէն , արդասքնտաքի գէնպիղ իլէ պէ-
լապէր տէնիղէ տիւշիւիշ օլան տէօքմէ-
ճի չըրաղը , ԷվզէԼքի կիւն տաղդճ-
մարիֆէթի իլէ , Լիմճն իսկիէոի աշըգ-
լարքնտա պուլտուրուլուղ , գէնպիղ
արդասքնտա օլտուղտ հալտէ նաշը
չըգարըմըշ ալըր :

— Գարարէջ . քէօփրիսիւ . եւրինէ
վայ օլունաճաղ տէմիր . քէօփրիսիւ
քնշառնը . միթէաշիւս օրալանմ
Ժօրժվալի նամ ինկիլիկ կէչէն կիւ
Տէրիսաառէթէ կէրիշ տիր :

— Մայրվե՛լի՛ն, խառվ ախառնէ՛սի ճրվա՛
լընաւո՛ւս աւս ետլունաւս կէշէնտէ՛ս պու՛
լունմուշ՛ օլտուկա՛ւ եաղլըվըշ՛ օլա՛ն իր
խաա՛ն նաշընը՛ն տեսող լարրեսա՛ւ կէ՛
րիւլէ՛ն աւսագ գապարընա՛ւ նէղաբէ՛ն
մէրգումլարըն՛ թաշըալը՛ օլտուգ լարր՛
վէս պիրի՛նին պտշընտա՛ւ տաթի՛ եարա՛
էսէրն՛ օլուլունաւս զո՛ւ իշխախլմիշ՛ տիր՛

— Էվզէւքի կիւն ախշամ ի զէրի
 փրկալուս քէյրխտէ Բում միլլէ
 թինտէն պիր զըզ յօճ զու, խանէլէ
 րինին իւսթ դաթ ընտաքի բէնճէրէտ
 օյնամաղ տա ի քէն, նասրլա աշաղըս
 տիւշէրէք Ֆէնա հալտէ եարալանմը
 տրք :

— Կիւլիսանէ մէջ աւանընտաւ սափ
թաշաւո՛ր օլարադ ինչո՞ւ օրընաճադ ճէ
օրմ՝ թօփ անպարը , մապէ՛յրը հիւ
մեղեաւն դալֆաար աթ ուֆէ թիւս Սար
դիս պէ՛յ հադըթ թլէրինէ իհալէ պոյ
բուրնս չ աուր :

Միւհրմաթը հարպինէ վաղ օրուն
մաղ խրըրէ, եպար քէօշիւնաէ մուն
թաղամ տիկէր պիր անպար ինչա օլու
նաճաղ արը :

— Զգի՛ն սուրճի՛ն աղտի՛նէ մա-
լաճի՛նազ ոչտուզըսը 40 միլիոն լի-
րայլըք խո՛խիկաղտան աղտըն պան-
քէլըքը սաարալամ՝ Զաղըճիճիքըն՝
Թէպրեք իժտըլըքըն հիպի , ախէշ
էճնէպիէ էշիշիքըն սափի էփէշը
հիւն Պապը մլիհէ հիտէքք , պան-
սան աղտըն սաարալամ՝ Զաղըճիճի-
քընի թէպրեք իլլէմիշըք սիբ :

— Ուալթի անավժըր սկեսիկներին 1873 սկսելու խոթ իրբապ թաճօլիլաթըր քէհնիդ օնուրապադ, խարխաւէքի Գօնթուապաթիւքօնթ պանդ տարնաոտն, ի՛նչ միլիօն ֆրանսդ տան իպարէթ պլըր խոթ իրբապադաթաթի զարաքալաշարըւադ, հէնադ խմկալանմամը իքէն, մէղքիւր գումարանհա թաճօլիլաթըր մէղքիւրէյլ տաթ մոնա պաշլամը օլմաը, էլ իրապադաթ թալարընըն տէրէհէյի նիհաէտէն իաթ իրբապընըմա ճիպ օլաւադ հաթ թա պու պապաէ Տէյլի Թէլէկըաֆիլ յադէթաըր տէհօք քի, մէղքիւր Գօնթուապադ պանդաը, թաճօլիլաթըր մէղքիւրէյլ ոաթ մադաոտն էլ վէլէ, խարխաւէհէյի թ իճարէթ ինէ միւրաճաոաթ իթ մէսի լադրմ կէլէրքէն, խօտալէլոտաթ մադաոաթան Նիքոնաո ճիւ մճուրաոաթի թաճօլ թաճօլ լոճադ ճիհէթ մէլէ, ճիւ մճուրիւնէթ թ մէղքիւրէյլն, Գանուհէն, ի՛նչ միլիօն ֆրանսդ թ էհէտիյէհէ հա գումարանհաը մէճպուր իթ մէսի վէ հա քէտիաի միլր էսի վէնաթաոտ տաթ բլան թաճօլիլաթըր թ էհէ

Ընդհանուր առմամբ լիարժեք կենտրոնական
նախագիծը խախտվում է :

— Տխրես կիճէ՞րդ Եօզղուհեանա՛ն Անդա-
ղաբըն՝ զարշաբընեանս պիտի խանձտէն
հարիւր գուհարի իւլէ, եպոյրնրդ մէզ-
քիւր խանէ միւսհիթէն. քօլտուղուն հալ-
տէ՛րդ պատարըրմըն աբր :

(v l q p 3 l)

Գործարձանաւն իւնիվերսէլ նամ
ղապէթա, օգոստոսուն 3 ի թարիսի
իլն, Ուաշինկիթնաւն ալլալ նէշր իյ
էաիլի պիւր թէլէկրաֆա կէօրէ
Սիւճէմէայի Ամէրիգա ճիւճար բէի
սի, Իուսիա իմբէրաթ օրաւուն խաթ
թը աէսթի իլն օլալադա իքննճի աէ
ֆա պիր նամէ ախլ իլլէմիլ տիր :

Իշ պու. նամէտէ, իմբէրաթօր, ճիւմ.
Հոս րիէ թին, Պրիւս սէլ. զօնֆէրմանը.
նա մէմուր կէսնաթմէմէսի. Հոգ զըն.
տա օրան էֆրէսրընը թէպաթիլինի.
թալէպ մէ թէմէննի խիիօր :

Իէյլիս ճիւղատու մէնէրալ կրքանծ
խէ , աւքազաւ թէլէկրափլա իմէ-
րաթօրա քէնտի դարալընը թէպալ
խէմէզ օշտուլտան մաէթ թէէտիֆ
պէհան իլլէմիշ տիր :

— Պէրլինտէն նազառը չարման կէ-
րէ, խաբանեա աշվէթինն սաթըն
ալաբըը 100 պին յենէլի թիւֆէնիկ
ախը կըլմէ.ք իւրը, մարէշալ Սէրա-
նո ի.քի պէթլի.ք զապիթի շէհրի մէզ-
քիւրէ իրսալ կըլմիշ ախր :

Գոյտե՛հա զտղէ՛ծ աղբը՛ն հաղաղալը՛ն
նա հէօրէ՛, պա՛ւ իրի՛ մէմուրլար, Սե-
մանե՛հ աէվլէ՛ծ ինի՛ն, Յըրուան առան-
ալը պտա՛, դաւլանմարդլարը թօլ-
լարտան պիր մըզ տարընին, խաբանե՛հ
եա վիժլվմէսին թալէ պ իյլէ մլշէլէլ ի-
տէ տէ՛, Սերմանե՛հ աէվլէ՛ծ ինի՛ն պա-
պապտէ՛, վէրսոյի՛ ճէվապ մալլեմ տէ՛-
նիլ իմի՛շ :

-- Միւս ճիւղով, այլ ձեւերից տառ վա-
զը Բիւնտնեւն նամ մահէլլտէ պիւր ձե-
մէրիցալը , թիւ թիւնիւն իսթ իսթի
սուրէթ ինտէ պէջիւք տիր թեպէտ
տիւրաթ իճրապնը թառալվուր խոիւյ,
դիհնինտէ վէրալիի դարաբա կէօրէ,
հալա կազը կիպի , թիւ թիւնիւն պո-
րուր վառթառը հէր խանէկէ
Թագ սիմ օլունուպ , հալա կազը եւ
դըրմազ իսթ էնիւրաթէ , պօրունուն
մու պուլա նասըլ աչըլառազ , աթէկ
վէրլիիօր իսէ , թիւ թիւն իսթիւր իս-
թ էնիւրաթէ տախի եինէ ճյոյ պո-
րունուն մու պուլա աչըլառազ վէ մե-
մէնին իսթէկի կիպի օրան պօրունուն
ուճու աչըլա ալընըզ իսթէէէք ի-
միւ :

Խղպու սլօքու լարլաւ իշխէճէ. ք. թ իւ-
թ իւր տիւմանը , մէջնոք Հայկանա
թ իւ թ իւնիւ բաճիւս վէ յէգէթ ինտ, ո.
յաճագ. իմիչ :

— Գեառույի գաղութները չէ՛համէլ լուր Խաչատուր խան հազ րէ՛կ լէրինին մաղարըը ճիւղքիմէ՛կ լէրի օլան Գեառույի գաղութ խանէսինտէ պուքէրրէ գաղու օլանան ալթուն սիքքէնին պիթ թարափընտա Վա Սուլիման Ապուլը Սըլիլ խան 1290 » վէ աիկէր թարափընտա տախի « Զարդ տար էս սուլիմանէ՛կ Գեառույի խտարէսին մուհարրէր օլուպ, սիլգիսր սիքքէնին զըլման վէ շէքլի միլլիմ Էսիլ փընարը ալթընարընտ միւլապի՛՛՛ իմիշ :

— Պոտ. քերթէ նէչը օլունան պիր ըւ-
թ աթ խոթ իրէ նէշարէն , պիւթ իւն
քիւրթէ յի արզ իւզէրինաւ պուլունան
թէլէլլրաֆ խաթ թըրթընն ուզունւ-
ղաւ պէշ երիւզ եէթ միշ ալթըր պին քի-
յումէթ քո օլաւ , իշպաւ խաթ թըրթ ի

պին պիր միլիօն ալթը եիւզ սէքսէն
պիր պին քիլօմէթ րօ ոգոնըրս զոնտա
տէմիր թէլ դուլլանդլմը, վէ տէնիզ
ալթընտա օլան թէլէկրաֆ խաթ թլա-
ընընն ուզոնլուզու խէ, սէքսէն
տէօրթ պին ալթը եիւզ քիլօմէթ րօ-
տան իպարէթ պուլունմունչ, վէ մէվ-
ճուտ օլան թէլէկրաֆ մէքքէզլէրինն
ատէտի եիրմիւ պէլ պին օլուպ, պուն-
լարըն իքի պին ալթը եիւզ եիրմիսի
փրանստա, վէ տօգուզ եիւզ օթուզ
ալթըսը Ալթթրիտա, իւզ պին եէտի
եիւզ եիրմի ալթըսը Ալմանէտա, վէ
պին իքի եիւզ եէթմիլ եէտիսի տալի
իթ ալետա պուլունուպ, սէնէվի չէ-
քիլէն թէլէկրաֆնամէլէրին մըզ տարը
եէթմիլ միլիօնա պալիզ օլտուզու ան-
լալըմիլ տըր :

— Ի՞նչ արեալը լար, տէնիդ տէնի մէք ըմսն
չըգարմադ, իչ ին տօգուդ, օն, օն ի.բ.ի
վէ օն ալ թը թ օնէ լաթ օլըդ տէօր թ
հելւդ էլլի պէշ կէմի իսթ իմալ իթ մէշ
տէ, վէ իշպտ. կէմ վէքտէ տէօր թ պլն
հելւդ թ պլն ֆէ պտ լաւաւալ հալտէ,
պաւնլար Սիշլիւտ, Սյարքէնեա, Գօր-
սիգա, ճէշպիլը վէ Թուռուդ սէվա՛հ-
լիւտէ պէհէր սէնէ էլլի պէշ պլն եէ-
տի հելւդ քիւօկըմ մէք ըմսն տէվշի-
րիպ, պաւ հելւդ տէն տէօր թ միւլ օն
հելւդ եէթ միշ եէտի պլն պէշ հելւդ ֆը-
րանգ հաւըլաթ օլմադ տա, վէ ի՞նչ պլ-
նա տա իշլէն միշ մէք ըմսն լարն գըլմէ-
թ ի տօգուդ միւլ օն պէշ հելւդ օն պլն
ֆըրանգ տպալիգ օլապ, պաւնլար տա
սէ.բ.ի միւլ օն եէտի հելւդ օն պլն ֆը-
րանգ լլըր լաթ իծէ տաթ ըլմադ տա ի-
միշ :

—Պէլլինտէն օգոստոս 11 թարիսի
իլէ Էնտէրանտանս Պէլժ Ղազէթասը-
նա շու վէճ՝ իլէ Կաղըրիշ տրի :

Պաղէսին ֆիրարը հաղդընոս պու-
րտատ կէրէք բուլիթիդ վէ կէրէք աու-
քէրի ուշիրիւնէրտէ միւշահէտէ օլու-
նան էֆրեարա կէօրէ , Պաղէսին ֆի-
րարը իրթիքնալ իլլէմէսի, հայսինէթ
ու նամուսունու պիւթիւն պիւթիւն
դայլ իթ աիրմիշ օլտուդու անլաշլըրն օրս

Պոռ առեմ՝ Արմենեա սաքելի իշխե-
ալէն հօլ աւարադ սալուշմադ վէ եա-
խօսա քէնտի ստաքլըրի պաշընտա պա-
լուստուզու հալաե, Մէյ էօնիւնաե ֆե-
տաքիարանէ հօլմէք իլթիլզա խաեդ
իւրէն, շիմալ պու առեմ կիճէյե ֆլըր-
սալթ իթիթիխադդ իլէ, լթիլքի կիպի
զալպ օլտու վէ պուլունտուզու հապ-
խանէտէն ֆիրաքըր իթիթի: Իկէր մարէ-
շալ Մաք-Գոմօն, Պազէնիւն խոտմընը
ըլտա իթմէն խալ, տիլտնըր հապըրն
վիլքալէն իլտա մուճկույնճէ, Պազըն
զուրյունա տիջ իլէճէյ, յի աշիքիար խալ

Պաղեն շխտի, սերպէսի տիր, ֆա-
գաթ իրամէթ խտճէյի նէր հէր նէ
լէսի խտ, սերպէսիճճ հարաքէթտե
սորլունմանաճադ ալը: Պաղեն նէ ը-
յէ կիտիւք քէնտիրինի սադլանաճադ:
Նէ՛րճտէ հիւսնի թէվլճճիւհ դաշանա-
ճադ: Բէնտիրինէ հէր դա՛նդի դա-
ջառ ալըք սորլունճադ: Պառ հալտտի
սէրտատտ ֆէնառ սլըր խալլէթ վէրտի:
տէլէր Բարիստէն զիւտան սորլուն
հէնա թէլէտիրի օրառ:

Պապլենին ֆիրարքերն հավատարի
առաջատա իշխալաիքաէ, զուհուրա
էլէն թէէսարին սիղէ պէհան իմ աիմ
իւէ տէ, չու թէէսարին շիտուէթի,
իւտուսի իլէ ասքերի մայիլիլէքաէ
սահա զիւտաէ միւշահէ տիւնուեօր :

ՄԱՏԱՐ ՊԵՂԵՆԻՆ ՄԷՔԹՈՒՊՈՐ

Ստամբուլի Գաղթիկին , Զրաճառա տա-
լիկի հէ ղէ քիւլի ժնել քալ Շապու-Լա
ժուրա իրապ իյլէ Եփիլի մէ քիլ ու պաւն ,

կազմեցին առ Յովնան զպատճառս
կէօրիւնն սուրբի միտ :

Ирм, 16 окт. 1874

Վէ. քեւ հազրէթէրէր ,
 Խարէշալըն Փիրարընտան տօլաեը
 պեր խալլէ քիշէ թէվզըք օլունտու-
 զունու Խբանա վիրտախմաէ դազէ-
 թալարտա օզուտում : Պու քէյփիէէ-
 թի զաթընըզա եազմադ նիէէթ ինաէ
 իախմ , շխմաի պօրծում տուր :

Մարեշալըն ֆիրաբրնտա մէտիսալի ուլնն ոտամ արոմանընրզ, չիւնքի, պու գատար թէտպիրի, հէկէնիմ միւսիւ Ալլարեզ աը Ռիւլ իլէ պիրիլքտէ ինքա կլէտիք: Մարեշալ մուամէլաթ-ճա հիշ պիր թէպիտաիւ կէօրմէտիլինտէն: լէ օլւննոն մուամէլաթ, էօմրիւնիւն դրաշմաքնա սէպէպ օլաճալընտան, ֆիրաբ իթմէ.քլլէ թէշվիլլէլէմէ,է գարար վէրաիթ: Պաւնուն իշլին հէկէնիմտէն, պու խուսուստա մուալէնէթ կլէմէսինի թէմէննի կլլէտիթ, միւմայիլէյհ միւսթազիլ պիր հալւէ պուլւնտիլընտան, իճմարաքն միւ.քլէտիթ խոթ: Հիշ քիմէտէ միւտաիլէն մապէ.յնինտէ օլուպ պիր շէյ ի.քիմիլլէն մապէ.յնինտէ օլուպ պիրթմէսի հազգընտա պիր պիրիմիլլէ աշա լէ հէմին կլլէտիք:

Վաղ առանձն օրաուղու կիպի թմա-
սելաթ ընդհատվալը առկանէլէրինէ թէպ-
ւիդ կըլէրիմ: Զաթ ընդ Նիւքիսմէ թէ
մալի մաթ իթ ապրեա միւքթէ աթիւ Ե-
լաճաղ ընդդաճն, դապաճաթը օրհսան
պիլաթէլէրին աալը վիլիվմէլէրինէ աէ-
պէպ օլաճաղըմի իւմիտ կըլէրիմ:

Մտտալսմի՞թ հէր թէ՛ծրիւ պէտէ ա-
շխուհար օղան եկէ՛կնիմէ՛ պէրտադէր ,
յուշլիւին ՁՅ ունճու կիւնիւ Սրաւան
հարեքէ՛թ կլէ՛յէրէք , օգոստոսուն իւ-
քիմնէ կիւնիւ ձիւնէ՛վրահա միւլվապէ-
լէ՛թ կլէ՛տիմ : Ֆերատար հանի օգոս-
տոսուն իւշիւնճիւ բազար իրթէսի
կիւնիւ Ռէիրանօ Տօնօվարօ նամ՝ վարօր
գումբանհար խտրէլաննէնէ կիտէ-
րէք , պահըր Սէֆիտաէ պիր սէյահա-
նաթ իմմէք , վէ էսիրմիղլին լմահ-
լէքնտա պալաւմէշ իւղըէ , պիր վա-
բօր քիրպատար :

(Ոչ ոստոս 8 իննի ճուճա էրթ չար կիւ-
նիւ տաղաճախն սաաթ Յ տէ ճիւ-
նովա լիմանքնաան չբքբալ, Էէվիի
մէշքիւբաէ Մօտիւ լիմանքնա վաաբլ
վէ ճաւանքն Ֆէնալբլբնաան նաշի օ-
բաաաա լէնկէբնաաաղ օլաաղ ։ Ֆէրաա-
աբ, Էանի օքսաաաաան ճ աւննու կիւ-
նիւ Ման Բէմնա վիաաղ սրաբաաղ,
Էէվիի մէշքիւբաա օբաաաա կէշիբաբ,
Էննէն սաաթ Յ տէ սէվաճիլնէ պոլաւ-
անն պիլր քէօքբաէ պիլր ուլաղ արա-
մաղ իւղլէ ժիւան քէօքբէննէ կիւթ-
մէսնի զաբաաան սէօյլէալմ :

Պատգամային Երգեր

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

ԱՎԹՐԻՑ ԳԼ ՄԱՃԱՐԻՍԹԱՆ

Վիկտոր 26 օգոստոս

Պօրտա գավի, ֆադաթ չոգ իշ օր-
նաալ: Գրէտի պանդ համ պանդա,
հիսնէտարնա, Երկաթ 8 1/2 քիւր
Լրէնէք աշխի մէմուլ օրնուր:

Տէրխատէթ տէն ալքնոն մէքլմուպ-
ար 30 միլեօն լիբալըպ. ոօն խմիկ-
ապըն ալաի միւսախալէթի իլէ տեր-
էրբի ոստաբալամ հալքէթլէրի, պու-
տուն իլէ ոստաբէթ տէն խալլի միւս-
տէթ գարաճադ արք :

ԻՆԿԻԼԹՒՐՐԱ

【おもしろ 26 おもしろ

Ինկիլ թէ էրա պանդոսընա 151,000 ին-

տի պահպանմանը եկեղեցական հին կազմակերպությունը և ըստ այնմ՝ Պիտտի ի ինքնիշխան տիրակալական եպիսկոպոս և հետևաբար զեպիսկոպոսներն իրեն հպատակներն հրատարակելն չենք ընդունիր իբր եպիսկոպոսական իրաւանց յախշտակութիւն։ Հին եկեղեցւոյ ոգւով և աստուածաբանութեան օգնութեամբ պիտի ջանամք կաթողիկէ եկեղեցւոյ մէջ մտած զեղծումներն բառնալու և բարեպաշտ, գիտութեամբ լուսաւորեալ ու հայրենասէր կրթականութեան մը յառաջ գալուն վերջապէս, այս վերանորոգութեանց, դիտութեան և քրիստոնէական քաղաքակրթութեան շնորհիւ քրիստոնէայ եկեղեցւոյ վերստին միութեանը կը յաւանք։ Իբրեւ կաթողիկէ բնոյ պապական վճիռներով չայլայլեալ եկեղեցւոյ անդամներ պիտի պահպանենք միշտ եկեղեցական ընդից և կայուն միջոց վրայ ունեցած իրաւունքներ։ Որովհետեւ անդրաբնական կրթին հին կաթողիկէ ժողովրդեան հոգեւոր պիտոյն մատակարարելու կը մերժէք, ժողովն հին կաթողիկէ քահանայից վերջապարտք կը դնէ հոգալ այդ պիտոյն։

Այս ժողովն յետոյ եկեղեցւոյ միութեան խնդրոյն վրայ դրաւ որ բանակցութիւն տնտեսական, Առաքելի և Ամբիկոսի աստուածաբանից ոմանց և հին կաթողիկէական գլխաւորներուն մէջ և երբ ի վէճն տեղի ունեցաւ հին կաթողիկէայ Բ. ընդհանուր ժողովն 1872 սեպտեմբեր ուր ներկայ էին բազմաթիւ օտարական հիւրեր և որոյ գլուխը այլոց հետ նաեւ կաթողիկէ Հայոց պատրիարքն իւր համակրութեամբ յայտնեց, նախ ընտրեց յանձնաժողով մը եկեղեցւոյ միութեան գաղափարն իրականացունելու համար որու հետ որ անկէ բանակցելու և այլ հարկ եղած միջոցներն ի գործ դնելու պաշտօնով, յետոյ ժողովն պատարագի և այլ պաշտամանց տուրքն, միջոց պատմայ (Հրապարակ խորհրդած) թողութեան ստիւթութիւնը, որոց միջոց երկրորդութեան հասած յարգանքը, միտադնելու գործածութիւնը և ըն բառնալ և պատմաբանաբար արդարացի աղանջոցից չարիքով կտրել ընդհանր եկեղեցական ծիսից մէջ անդակն ընդունի հետեւեալ մտայուն իրաւունք և քաղաքական պարտաւորել ամուսնութիւնը իբր հարկաւոր ինչ ճանաչել յետոյ, (ի հարկէ եւթ աղբ ու որ ամեն բարի քրիստոնէայ նոյնպէս եկեղեցւոյ օրհնութիւնն ալ մէկտեղ աւանդու կը փութայ) կրնար մասնաժողով մը և անոր կը յանձնէ հին կաթողիկէ կաթոլիկոսի մը ընտրութեան նախադրարտութիւնը հոգալ։

Հարկաւոր նախադրարտութեանն յետոյ, 33 կրթական միութեան միջոցով ան աշխարհական պատգուամուսններն ընտրեցին ասորթ Բէյնքէն աստուածաբանութեան ուսուցիչը, յիշատակաւ հին կաթողիկէայ Գերմանիոյ, 1873 յունիս 3ին։ Ունեւրէն, որ 8 հոկտեմբեր (Հոլանտա) Էնթրաքմէ կաթողիկէայ օժեց Բոթրաւմի մէջ, պաշտօնապէս ճանաչուցաւ իրաւունք, Պատրիարք և Հետի կտաւ փարութիւններէ իսկ Պապական կաթողիկէութիւնը, որոյ մայրաքաղաքին մէջ ծաղումն տուաւ հին կաթողիկէութիւնը, կը վարանի զոյն ճանաչելու։ Նախորդ տարւոյ հին կաթողիկէայ գլխահան ընդհանուր ժողովն, որոյ նախաձեռն

անեցին սեպտեմբեր 12էն 14, կարեւոր ու հին եկեղեցական ոգւոյն համաձայն օրաշուքներ ըրաւ եպիսկոպոսական պաշտօնութեան կազմակերպութեան նկատմամբ, ինչպէս են եպիսկոպոսական սխնդրոսին աշխարհական և կրօնական անդամներէ բաղկանային քահանայից և անոնց օգնական հոգեւորականաց ժողովրդէն, իսկ եպիսկոպոսին սինհոդոսէն ընտրուելն և ըն։

Դ. ընդհանուր ժողովն մօտ ատեններ պիտի տեղի ունենայ հաւանականաբար Պօնէ քաղաքի մէջ։

Այս առիւթն առնելով անգլիական կաթողիկէական ամբիկոսն վրայ տիրող ոգի և ժողովրդեան մի մեծ մասին կրօնական ամէն ինչոյց նկատմամբ անսարքեութիւնը, կրնայ ըսուի այս կրօնական շարժումն լաւ յառաջդիմութիւն ըրած է։ մէկ տարի յառաջ միայն Գերմանիոյ հին կաթողիկէայ թիւն 30 հազարէն աւելի էր։ Ուսմանական ցեղերու մէջ շարժումն չկրնար արմատ բռնել և ի գերեւ երաւ այդ մասին եղած վերջերք։

Հակառակ անգլիական կրթին յայտարարութեանց և ճգնաց կառավարութիւնը պատճառ չտեսնել իրեւ կաթողիկէ եկեղեցւոյն բաժանելու ճանաչելու նոր կառակցութեան անդամներն, որք մասնաժողով, Պէրլինի և Միւնխենի բարձրագոյն դատարանական տանից այդ մասին տուած վճիռն զօրութեամբ կաթողիկէ եկեղեցւոյ անդամներ և նոր կաթողիկէայ կաթողիկէական կառակցութեան հաւատարմ եկեղեցական իրաւունց տէր են կառավարութեան տուել, ուրիշ խօսքով կառավարութիւնը մի կաթողիկէ եկեղեցւոյն կը ճանաչեն պետութեան մէջ։ հին կաթողիկէութիւնը ունի օթիք հատ պարբերական թերթեր և իր գրականութիւնը կը բաղկանայ հարկերի մօտ գրքերէ և տեղաբնիկներէ։

Յօդուածիս անձուկ չըմանը չէր ներքէր մեղ յիշել խնդրոյն մէջ մեծ դեր խաղացող գիտնոց անուններն ու գործերն։ Նախայն պարտիքը հոս գտնէք անի խօսքը ըսել այն մարդուն վերայ որ հին կաթողիկէութեան գլուխը կը կենայ այս մարդն է անուանին ասորթ Գրեյ Գրեյ, ուսուցիչ աստուածաբանութեան ի համալսարանին Միւնխենի և անդամ պետութեան խորհրդոյն Պապական, սակայն նախադրածի ընդդէմ հայտնեց և գործունեայ առաջնորդ հին կաթողիկէութեան իրեն միշտ աշակից ունեւորով ասորթ Գրեյ Գրեյ հայտնեց և ասորթ Գրեյ Գրեյ, սակայն փիլիսոփայութեան և երկրորդն աստուածաբանութեան ուսուցիչ վերջին երկու համալսարանի մէջ։

Առանց Տէրլինիէրի ամէն գրութեան յիշելու, արժան կը գտնուի հոս միայն քաղաքում մը իւր մէկ պատասխանէն, զոր նա տուաւ Միւնխենի Երաւ արքեպիսկոպոսին, երբ այս վերջին իրմէ պահանջեց հպատակութիւն վատիկանի անսխալականութեան վճիռն, յաւանքով անուշտ, որ եթէ աս աշխի կաթողիկէ աստուածաբանութեան իրեն պահանջմանց պատասխանելու, գիւրդին կը լինէր այնուհետեւ ճնշել այն շարժումն, որ սկսել էր ինքզինք յոյց տալ Գերմանիոյ մէջ Տէրլինիէր իր հաշտեալ պատասխանով, որ կաթողիկէ իրաւունքութեան ցնցում տուաւ և վտնագոյց հին կաթողիկէութեան ծաղումն, կը խոստա-

նայ հմուտ աստուածաբաններէ բաղկացեալ ժողովոյ մի առիւթ ապացուցանել նախ թէ՛ Ս. Գրոց այն վայրերն որոց վրայ հիմնել կուզուի պապական գերիշխանութիւնը և անսխալականութիւնը, եկեղեցւոյ հարց միաձայնութեամբ Ս. Գրոց տուած մեկնութեանց հակառակ կերպով կը մեկնեն պապականք, երկրորդ թէ՛ եպիսկոպոսաց իրենց խել մը հոլանդականութեան մէջ պապին գերիշխանութեան և անսխալականութեան ամէն տեղ և ամէն դարու մէջ ընդունուած ըլլալն պատմութեամբ հաստատուելու վարձ ընելն եկեղեցւոյ առաջին դարու աւանդութիւններն ուրանալ և եկեղեցական պատմութիւնը այլայլել է։ երրորդ թէ՛ վատիկանի ժողովոյ մեծամասնութիւնը կազմող Պապականի, Իտալացի, հարաւային Ամբիկոսի և Գաղղիացի եպիսկոպոսք մտաւորութեան մէջ ինկած են իրենց գաղափարականութեան յատկացեալ գրքերով, ուր ի հաստատութիւն պապական գերիշխանութեան և անսխալականութեան յառաջ բերուած վկայութիւնը մեծագոյն մասամբ խաղալիք եղաւ, հնարած և եղծուած են, չորրորդ թէ՛ Ժի. Բոգդարու երկու Բոգդարու ժողովոյ մէջ պապական գերիշխանութեան և անսխալական խնդրոյն տրուած լուծումն պարզապէս կը հակառակի 1870 յուլիս 18ի վատիկանեան վճիռներու և հետևաբար այս վերջիններն պարտաւորել չկրնար լինիլ։ հինգերորդ թէ՛ վատիկանի այս նոր վարդապետութիւնը անհաշտելի է եւրոպական նոր աստուածաբանութեանց հետ և մասնաւորապէս Պապական խորհրդարանութեան հետ։ Եւ որովհետեւ, կը յարէ Տէրլինիէր, այս վերջիններն երկու մասի կապուած եմ և պետութեան խորհրդոյ մէջ միտած սահն երկու մասի նորոգած, վատիկանի նոր վարդապետութիւնը ընդունելու անկարելիութեան մէջ կը դառնալ։ այս մասին Միւնխենի համալսարանի իրաւագէտ ուսուցչաց կարծեաց, նոյնպէս ձեր ընտրած ու է գերմանական համալսարանի իրաւաբանութեան ճիւղին վճիռն պատասխատ եմ ինքզինքս երկուսին։ այնուհետեւ Տէրլինիէր գերմանացի նշանաւոր պատմաբանից անուններ մէջ բերելով, եթէ այսպիսի մարդիկ ալ, կըսէ, իմ առաջարկած ժողովիս ներկայ գտնուելու հրաւիրուին, կրնան բաւել թէ իմ քննադատութիւնը և յառաջ բերելիք պատմական ազդեցութեան ուղիղ են թէ ոչ։ վատիկանի ակեղեղական ժողովոյն անկանոնութեանց վրայ խօսելով, կըսէ, ընդգիծեալ իր մասին (1) առաջարկութիւններն և ինչոքայ իրենքն, զորդ ալ ալ ստորագրելով, անբերել եղան։ Բայց դիտե՛ք որ այսպիսի ժողովոյ մէջ պէտք է տրիւ աւանդութեանց ամենախիստ քննութիւն և ազատութիւն որպէս զի իր պաշտօններն արժէք ունենան։ Նախկին կը վերջանայ հետեւեալ տողերով «Իբրեւ քրիստոնէայ չեմ կրնար ընդունիլ նոր վարդապետութիւնը, զի հակառակ է Աւետարանի ոգւոյն և քրիստոսի ու առաքելոց մէ-

(1) վատիկանի հոգեւոր ժողովոյ մէջ վարդապետ մը անսխալականութիւնը չէր ընդունուած և հոլանդ վերադառնալէն յետոյ իր ընդգիծութիւնը մէկ կողմ թողելով սկսաւ ժողովրդին պահանջել որ հաւատայ, ինչ բանի որ ինք չէր հաւատար և չհաւատար, այս ընդգիծեալ իր կողմը մեծ աւանդութեամբ բաղկացած էր գլխաւոր ինքնակառարկութիւն։

կին վճիռներուն, այս աշխարհի տէրութիւնը կուգէ, զոր քրիստոս մերժեց, հաւատարմութեանց վրայ իշխանութիւն կուգէ, զոր Պետրոս արգիլեց։ չեմ կրնար ընդունիլ նոր վարդապետութիւնը իբրեւ աստուածաբան, զի անոր դէմ են բոլոր ճշմարիտ աւանդութիւնք, ոչ ալ իբրեւ պատմաբան։ զի գիտեմ որ աշխարհի տիրելու այս ցանկութիւնը արեւան հեղեղներու նման խորհրդոյ և անհետացոյց, հին եկեղեցւոյ գեղեցիկ կազմակերպութիւնը քայքայեց և էն ուղիւ ինչոքայն յառաջ բերաւ, ստիպուած եմ զայն մերժելու իբր քաղաքացի, զի եկեղեցւոյ և պետութեան, աշխարհականաց և կղերիկն մէջ մշտնջենաւոր անհամաձայնութեան աղբիւր կը լինի, և կուգէ Պապի միայնակ իշխանութեան տակ երկարակէ պետութիւններն և ամէն քաղաքական կարգերն և այլն։

Կաթողիկէ հոգեւորականի մը եւրոպական համբաւ ունեցող գիտնոց մը և իւր կրօնական ոգւոյ համար նոյն իսկ աստեղով վատիկանէն մեծարեալ մարդ մը բերնին մէջ այս խօսքերն սահմանուած էին մեծ արձագանգ գտնելու։ յիշուող և յիշմանիւ։ Աւերակ է ըսել որ ճէրալ ընդունեց Տէրլինիէրի այսպիսի ժողով մը հաւաքելու առաջարկութիւնն, որոյ հետեւեալն եղաւ անոր հեղինակին բանադրութիւն։

Միւնխեն 2/14 օգոստ. 1874

ԵԻՆՁՏԷ ԵԻՆԻՐՄԻ ՊԵՆ ԹԵՆԶԻԼ
ՄԻՆԱՍԵԱՆԸՆ

ԵՆԻՆԸՆ ԻՆՉԱ ՕՐԱՆԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱՆ
մաղադարներն քննարար

Ս. Մ. Մինասեանի վէ գուժ բանեաւոր իւրան խոսքը լազպեթլու է հալիլէ քի, Գալաթիա Ենի-Շամի գաբուտու իթմիսայլիսէ վաղը քէնտի Ամերիկան մաղադարաւր միւճէտաւտէն ինչա օրու նարազ, պուտէ ֆաթէքրալէն աչքերն աչք, վէ աղօստօսուէն սէքիլ ինճի կիւնիւնէտէն իթմիսայլէն, իլուլուէն 18 ինճի կիւնիւնէ գաւաղ, քէնտի մալէքի ֆիւթմիթըր լեւիլ իլ Ենի-Շամի, օրու գուժնայն, իլալէ լեւիլ է հալ ինիլ, մաղադար յի մէլ քիւլէ լեւիլ քիլի պուտուլուլարը քէճա օրուտուր։

Տէրիլ մաքրիւլարը, սօսրալ վէ լիմուր պօրու ֆիւթմիթարընայն եիւլաւտէ օն լեւիլ իլ իլալիլալ, վէ ապիլ է միւտանիլ ֆիլիլալարընայն ապիլ եիւլաւտէ եիլիլիլմի ալէլ լեւիլ իլ օրուտուլարը, իտաստէ լեւիլ իլուն օրուտուր։

Ամերիկան մաղադար Գալաթիա

ՍԱԶԻԳ ԳԱԶԻՐԻ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ
Գալաթիա ինճիլ միլի իւրաքանչեւ
նումէր 41 իրիլ խոնդուտ